

Oponentské posouzení diplomové práce: „*Ctenodonta bohemica* (Barrande, 1881) (Bivalvia) z českého darriwilu (ordovik)“

Autorka: Marika Steinová

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Petr Kraft, CSc.

Práce byla předložena na Ústavu geologie a paleontologie PřFUK

Předložená, poměrně útlá, protože stručně a úsporně psaná práce čítá 46 stran a 6 fototabulí doplněných 14 obrázky v textu a jednou tabulí a je rozdělena do 10 kapitol a podkapitol. Domnívám se, že výše zmíněný malý rozsah práce nemusí být na škodu – vše podstatné autorka i v tomto prostoru dokázala říci. Ostatně vybrané, úzce zaměřené, ale přitom značně obtížné téma diplomové práce ani jinou formu zpracování neumožňuje a autorka se svého úkolu zhostila, myslím, velmi dobře.

Práce je přitom do značné míry pionýrskou studií – otevírá u nás již od třicátých let nezpracovávanou problematiku ordovických nuculidních mlžů pražské pánve a jako taková je jednoznačně velkým přínosem.

K práci mám samozřejmě také řadu dílčích připomínek, které ale nijak nesnižují její význam.

- 1) Především v textu práce (zejména v úvodních kapitolách o geologii a stratigrafii pražské pánve) chybí některé citace modernější české literatury – např. Chlupáč et al (1992, 1998), i když první je uvedena v seznamu literatury. Zde je také uvedena publikace Chlupáče et al (2002), zřejmě kvůli citaci autorství obr. 1. Autorka však z výše uvedených prací, alespoň jak je vidět z některých formulací či určení taxonů ale zřejmě čerpala i v textu a mělo by to být uvedeno. Nejmladšími zmíněnými pracemi jsou zde pak publikace Havlíčkovy (1981, 1982) což je škoda. Seznam literatury je, pokud mohl oponent zjistit, ale jinak úplný a ani kontrola křížem neodhalila jiné nedostatky než občasné drobné nepřesnosti v citacích různých prací téhož autora vyšlých ve stejném roce.
- 2) V úvodních kapitolách se občas objevují nepřesnosti co se týká užívání stratigrafické terminologie – např. na str. 12 „vrstev klabavských“ apod. Zde však půjde nejspíše o překlepy. Naopak, pozoruhodné je používání nových globálních ordovických stupňů – práce je v tomto ohledu jedna z prvních, a to nejen v našem prostředí. Doporučuji nepočesťovat příliš anglické termíny – např. „diamiktity s dropstouny“ na str. 19.
- 3) V práci mi chybí snad jen krátká diskuse paleogeografického rozšíření a stratigrafického rozsahu rodu *Ctenodonta* (je ovšem otázkou, zda by při současném stavu systematiky byla tato diskuse vůbec proveditelná) či podrobnější srovnání s dalšími nuculidními rody v šáreckém souvrství – ne všechny zbytky nuculidních mlžů, které v minulosti bývaly za studovaný druh považovány, do něj patří, jak ke vidět z nečekaně malého počtu kusů, které byly k dispozici v muzeích pro zpracování revize. Pro nespécialistu na mlže by přitom toto srovnání mohlo být velmi užitečné.
- 4) Některé obrázky by bylo vhodné graficky doladit – např. drobný obrázek 11 znázorňující fylogenetické schéma třídy mlžů je umístěn osamoceně, bez textu v horním rohu stránky a zasloužil by si roztáhnout – takto téměř zaniká a je přitom pro

práci důležitý; výtky by se našly i co se týká zarovnání dalších obrázků či textu. To jsou už ale opravdu jen drobnosti, které na kvalitě práce nic nemění. Navíc autorka uvádí, že pro zpracování obrázků používala Open Office Draw – celkem kvalitní, přeci však jen freewareový grafický editor – výsledky, které s ním dosáhla, jsou pozoruhodné.

- 5) V práci chybí anglický abstrakt, pokud vím, bývá v poslední době u diplomových prací předkládaných na PřFUK zvykem.
- 6) K části věnované přehledu dosavadních výzkumů, který je podán na velmi dobré úrovni, nemám mnoho připomínek. Přehled je velmi detailní, ale přitom podán s nezbytným kritickým nadhledem, zejména co se týká významu některých znaků – zejména struktury zámek, která je často velmi variabilní.
- 7) K systematické části rovněž nemám připomínek – je zpracována velmi kvalitně, s využitím veškeré dostupné literatury. Diagnóza i popis jsou přesné, stručné, ale výstižné. To samé se týká i diskuse a závěru práce.

K bodům doporučeným jako objektivní kritéria pro hodnocení diplomových prací oponentem mohu uvést toto hodnocení:

- a. Je použita správná terminologie? **ANO**
- b. Odpovídá název práce a jednotlivých kapitol jejich obsahu? **ANO**
- c. Je práce vhodně uvedena? **ANO**
- d. Jsou interpretace a závěry dostatečně podloženy daty? **ANO**
- e. Jsou literární odkazy adekvátní tématu? **ANO**
- f. Jsou literární odkazy kompletní („kontrola křížem“)? **ANO**
- g. Jsou ilustrace odpovídající? **Většina ano**
- h. Jak je uchazeč formulačně vyzrálý? **Pozoruhodně vyzrálý**
- i. Je jazykově správná (gramatika, stylistika)? **ANO**
- j. Je práce kompletní? Nechybí kapitoly, obrázky, stránky? **Práce JE KOMPLETNÍ**
- k. Je práce zpracována pečlivě? **ANO**
- l. Má text logickou stavbu a názorné členění? **ANO**
- m. Je práce pionýrská, význačná, přínosná, průměrná, nevyhovující? **Pionýrská – viz úvod**
- n. Jakou známkou byste práci hodnotil? **1-2**

Závěr: Práce je jednoznačně pozoruhodným počinem autorky, skrývajícím velkou naději do budoucna a **nelze než doporučit pokračování jejích výzkumů v průběhu postgraduálního studia**. I když se její forma zatím nehodí pro publikaci, obsahuje množství nových, pozoruhodných pozorování a odkrývá velkou, až dosud skrytou složitost systematiky ordovických mlžů pražské pánve. Autorku rozhodně nečeká lehká práce, zároveň je to ale práce nanejvýš potřebná.

V Praze, dne 28.5.2007

RNDr. Petr Budil, Ph.D.
Česká geologická služba,
Klárov 3, 11821, Praha 1